

Πρόγραμμα εκτάκτων ελέγχων σε εισαγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης

Παράλληλα με το ετήσιο εθνικό και ενωσιακό πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων, με απόφαση της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής διενεργήθηκαν εντός του έτους 2021 επιπλέον προγράμματα εκτάκτων ελέγχων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε εισαγόμενα φορτία φυτικής προέλευσης.

Από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων των προηγούμενων ετών 2018, 2019 και 2020 αλλά και από τα αποτελέσματα των μέχρι σήμερα διεξαχθέντων προγραμμάτων εκτάκτων ελέγχων σε εισαγόμενα φορτία φυτικής προέλευσης (τέσσερα προηγούμενα 3μηνα προγράμματα), διαπιστώνεται μια αυξανόμενη συχνότητα υπερβάσεων των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων (MRLs), όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σε εισαγόμενα φυτικά προϊόντα σε σχέση με τα εγχώρια.

Με σκοπό την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, από την κατανάλωση τροφίμων με συγκεντρώσεις υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων ανώτερες των ανώτατων επιτρεπτών ορίων θεσπίστηκε **για το χρονικό διάστημα 1.10.2021 έως 31.12.2021 έκτακτο πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων** φυτοπροστατευτικών προϊόντων προκειμένου να διασφαλιστεί η διάθεση στην αγορά εισαγόμενων φυτικών προϊόντων απαλλαγμένων από συγκεντρώσεις υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων, μεγαλύτερες από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια.

Το εν λόγω πρόγραμμα τροποποιείται ανάλογα με τα εισαγόμενα φορτία και τα ευρήματα των εργαστηριακών αναλύσεων.

Τα δείγματα λαμβάνονται από τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (Π.Κ.Π.Φ.Π. & Φ.Ε.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τις κατά τόπους Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Αρμόδια εργαστήρια επίσημου ελέγχου υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων είναι:

A. Το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, το οποίο έχει οριστεί ως εθνικό εργαστήριο αναφοράς.

B. Το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Π.Κ.Π.Φ.Π & Φ.Ε. Θεσσαλονίκης.

Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα εφαρμογής του προγράμματος για το τρέχον τρίμηνο αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (1.10.2021 - 23.11.2021)

Χώρα προέλευσης (συγκομιδής)	Προϊόν	Ποσοστό δειγματοληψίας (στόχος)	Αριθμός φορτίων που εισήχθησαν	Ποσότητα σε kg που εισήχθηκε	Αριθμός δειγματοληψιών	Ποσοστό δειγματοληψίας	Αριθμός περιπτώσεων υπερβάσεων
Τουρκία (***)	Λεμόνια	20%	49	877,152	9	18.37%	2
Τουρκία	Κολοκύθια	10%	24	209,959	4	16.67%	0
Τουρκία	Τομάτες	10%	74	1,402,966	6	8.11%	0
Αλβανία	Τομάτες	20%	89	1,250,131	14	15.73%	5
Αλβανία	Μήλα	20%	73	1,722,666	5	6.85%	0
Αλβανία	Πιπεριές	20%	21	59,325	5	23.81%	1
Αλβανία (*)	Κολοκύθια	10%	1	2,044	0	0.00%	0
Αλβανία (*)	Λάχανα κεφαλωτά	10%	2	24,730	2	100.00%	0
Πολωνία (*)	Λάχανα κεφαλωτά	10%	0	0	0	0.00%	0
Ιταλία	Τομάτες	20%	50	45,640	6	12.00%	0
ΔΒΜ (**)	Μήλα	5%	546	13,149,527	37	6.78%	3
ΔΒΜ	Τομάτες	10%	13	79,210	5	38.46%	0
ΣΥΝΟΛΙΚΑ			942	18,823,350	93	9.87%	11

(*) : Ισχύει από 1/11/2021 σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ. 11135/305325/2-11-2021 έγγραφο της ΣΕΑ

(**) : Το ποσοστό δειγματοληψιών από 20% έγινε από 1/11/2021 5% σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ. 11135/305325/2-11-2021 έγγραφο της ΣΕΑ

(***) : Καθώς εκδόθηκε ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1900 της Επιτροπής «για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1793 της Επιτροπής και εντάχθηκαν τα λεμόνια Τουρκίας σε αυτόν, με το με αριθ. πρωτ. 11398/315091/10-11-2021 έγγραφο της ΣΕΑ τα λεμόνια προέλευσης Τουρκίας εξαιρέθηκαν του προγράμματος εκτάκτων ελέγχων.

Συνοπτικά συμπεράσματα:

1. Παρατηρούνται αυξημένες υπερβάσεις υπολειμμάτων σε **τομάτες προέλευσης Αλβανίας**. Συγκεκριμένα, σε πέντε (5) δείγματα από τα δέκα τέσσερα (14) δείγματα που λήφθηκαν (**ποσοστό 35,71%**) διαπιστώθηκαν συγκεντρώσεις υπολειμμάτων ανώτερες από τα ανώτερα επιτρεπτά όρια υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων.
2. Παρατηρείται αθρόα εισαγωγή **μήλων προέλευσης Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας** (546 φορτία και περισσότερα από 13 εκατομμύρια κιλά) κυρίως για χυμοποίηση αλλά και για την χονδρική αγορά και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και

από Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Διαπιστώθηκαν αυξημένες υπερβάσεις υπολειμμάτων και συγκεκριμένα σε **ποσοστό 8,11%** (3 δείγματα με υπερβάσεις στα 37 δείγματα που λήφθηκαν).

3. Παρατηρούνται αυξημένες υπερβάσεις υπολειμμάτων σε **λεμόνια προέλευσης Τουρκίας**. Συγκεκριμένα, σε δύο (2) δείγματα από τα εννιά (9) δείγματα που λήφθηκαν (**ποσοστό 22,22%**) διαπιστώθηκαν συγκεντρώσεις υπολειμμάτων ανώτερες από τα ανώτερα επιτρεπτά όρια υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων